

30.4.1975 mãi mãi là một dấu mốc quan trọng trong đời

“Tôi Bắc vô Nam tay cầm bó rau. Tay kia cầm sợi dây, dắt theo con cày”. Không lâu sau ngày 30.4.1975 người Sài Gòn đã hát câu này. Họ nghe theo giai điệu mà họ Trượt qua làn sóng phát thanh đến hàng triệu con tim Việt Nam, ngay sau khi tiếng Dục Vắn Minh tuyên bố đến hàng.

Thế điếm y y gồ b y tu i. Chi c loa công c ng cu i ph v òa ngôn t chi n th ng và nh ng b n hùng ca. Song, y nh chính xác m mình đã ôm ch t ba đ a con, n c n i ni m “hòa bình”. “Hòa bình r i các con i!” m y đã th t lên nh v y. Y tin ch c r ng các bà m Việt Nam đ u gi ng nhau. N u không có hòa bình, vài năm n a thôi, m y l i ph i t i n các con ra tr n, nh đã t i n em, t i n cháu mình và không ch y n i n c m t khi nh n nh ng t gi y báo t vô h n. Đ n bây gi y m i bi t r ng “chi n th ng” và “hòa bình” có kho ng cách r t xa, t “quan n i đ i” đ n “dân v n đ i”.

Đ ng ph Sài Gòn 30/4/1975. nh On the net

Cái gi ng Bắc c a anh em y, ng i mi n Tây Nam B xác đ nh là gi ng Hu , dân Sài Gòn chính xác h n: “Bắc K ăn cá rô cây. Ăn nh m l u đ n ch t cha Bắc K”. Vắn h c dân gian g i đ y là đ ng dao chãng? Y không rõ. Đó là bài ca a thích c a lữ tr d i mái tr ng XHCN v a tr ng thu t Nhà th Công giáo. M t trong nh ng con chiên c a cái nhà th y, b ng gi ng Bắc 1954, đã xui anh em y c vui đùa ngoài xa l th a thích. Xích lô máy và Xe lam n m n p xuôi ng c đi và đ n b n xe Mi n Đông s t bi t đ ng mà tránh con “cán b ”?!? Y ng c nhiên l m, nh ng không th lý gi i logic kì c c kia. Tuy v y m i khi cha y c n th n lau chùi kh u súng l c đ c phát đ phòng thân, y c m th y an toàn l m l m. Y luôn hoàn thành nhi m v canh gác gian b p nhìn ra kho nh gi ng tr i chung c a m y gia đình. M y b o đã có tr ng h p hàng xóm b thu c đ c vào n i canh đang n u c a m t nhà “Bắc K” n .

Y có ng i b n Nam B đ u tiên sau khi tr i qua ba b n cu c th hùng chân tay, u đ u s t trán vì “b t đ ng ngôn ng”. B n b o: “Cha tao đang đi h c t p “mút mùa L Th y” q quê ngo i mây đó”. Y không th y chút h n thù nào trong đôi m t k đ ng trang l a v i mình. Ch có m t câu h i ngâ ng b vo tròn, n i l nh b nh trên n i bu n tr ng v ng tinh khô. B y năm sau y m i g p cha b n. “K thù c a nhân dân” ăn chay ngay sau khi đ c t dân ph nhóm h p bi u quy t thu n tình trao quy n “công dân XHCN”, sáu tháng k t ngày ông đ c đoàn t cùng gia đình. Ông hi n nh b t, không n a l i trách v có đ o ph i son ph n đ ng đ ng. Ph i chãng “hòa bình” đã khi n gia đình b n ch u trăm cay ngàn đ ng? Bà m nên đ c xem nh g ng ti t li t?

Sau đôi ba ban h c, y đã tr thành ng i Sài Gòn trăm ph n trăm, t gi ng nói đ n tác phong

sinh hoạt. Y hát tân c giao duyên không chê vào đâu đ c: “T qu c i, ăn khoai mì mãi mãi. T tr n th ng hôm nay, ta ăn đ n b ng m i. T tr n th ng hôm nay ta ăn đ n nhi u h n...”. Nh ng ngày đói vàng m t y, đ n mùi m sa l n x hi m hoi d y lên lúc ai đó n u ăn, cũng làm đ m tr con ham ch i đùa trong khu xóm bằng khuâng và ao c.

S n m n B c, c c m i m n Nam đ c đ n vào c m. nh On the net

Ch ng bi t có ph i do kinh nghi m tr m ch n b ng tr n bom B52 vào mùa đông năm nào, y d dàng phân bi t đ c ti ng g m đ i bác t biên gi i Tây Nam v i ki u n b m b p c a lò ng bụng cùng d y ph . Bà “c Tàu” cách nhà y m t căn l i không đ c nh v y, m i khi nghe ti ng n bà l i cu ng quít vài câu Vi t ng ng ng ngh u: “Gi c l n đ n r i, Nh t đ n r i. Ch y đi, không ch t h t!”. Cu i cùng H i ph n ph ng cũng m i h trao đ i gì đó. Gia t c bà l ng l v R ch Giá mua thuy n ra bi n l n, đ ng đ u v i sóng d và c p bi n. M i năm sau y m i ng ra gi i l i n m côi nh ng b t m t nh t trong nhà bà v n là hai câu th trong bài Th t b thi c a Tào Th c: “B n th đ ng căn sinh. T ng ti n hà thái c p!”.

30.4.1975 mãi mãi là m t d u m c quan tr ng trong đ i y, còn h n c ngày sinh c a y n a. Không ph i nó luôn đ c nh c đ n m i khi y làm gi y t đi h c ho c đi làm. Lý l ch cá nhân và gia đình ba đ i y đôi khi còn c m c tr c và sau 1954 n a. C thêm m t ngày 30.4 là y hi u thêm m t chút ý nghĩa n i ni m hòa bình c a cha m mình, cũng nh r t nhi u ng i Nam B th i y, qua nh ng câu chuy n kh i g i trà d t u h u. Y k t lu n r ng có đ n 80% ng i dân Vi t Nam nghĩ đ n hòa bình và th ng nh t, h n là chi n th ng, trong ngày 30.4.1975. Đáng bu n là, v i nhi u c ng đ ng và xã h i Vi t Nam đây đó trên hoàn c u, nguyên nghĩa c a đa s hay b đ o pha sang “qu c h n” ho c “chi n th ng”, nh trêu ng i và âm m u ti p t c đ i ch i nhau. “Hòa h p” ch a đ s c s ng, trung th c và d ũng c m đ mà đ m ch i trên đầu th ng cũ.

Th t ra r t khó có th nhìn cu c chi n 1954-1975 đ i nh n quan nh nguyên đ ũng và sai đ c. Y bi t r ng luôn luôn t n t i nh ng c p nguyên nhân song hành v i nhau, chia đ u, đ ng v phía này và phía kia. Khi còn đ ng phía này hay phía kia đ nhìn nh n cu c chi n, thì h n thù và chia r s ch ng bao gi m t đi. Có ng i còn b o h y đ nh ng năm tháng đ ng đ c bi th ng y l i tàn ?!? Ch ng khác nào nh ng cánh b m l ng l y c n quên th i gian là con sâu x u xí, n m trong cái kén xám x t t i t m. Th m chí, nhà th Linh Ph ng đã c g ng đ ng gi a hai bên, nh ng ông v n ph i nghi n ng m cay đ ng:

Tôi xin đä c hä i đä ng bào cä a tôi

Nhä ng ngä i lính Bä c Viä t chä t – đä u đä c trä vä nhà

Nhä ng ngä i lính Mä chä t – đä u đä c trä vä Tä quä c

Nhä ng ngä i lính Viä t Nam Cä ng Hòa chä t – vä n còn nä m nä i rä ng thiäng – nä c đä c

Còn nä m bên núi đá lä nh cä m cä m

Đäu là nhä n bä n – đäu là nhä n vä n

Đäu là ngä i Viä t Nam cao thä ng

Đäu là ngä i Viä t Nam anh hùng

Sao nä đä t nä i nhä ng đä u oan trái ?

Tôi xin đä c hä i đä ng bào thân yêu cä a tôi ä hä i ngoä i

Tôi xin đä c hä i đä ng bào thân yêu cä a tôi ä quä nhà

Ba mä i hai năm cuä c chiä n trôi qua

Vì đäu hä n thù vä n còn ä lä i?

Giä a nhä ng ngä i Viä t Nam vä i nhau, 30.4.1975 hoàn toàn có cä hä i trä thành ngày tä ng ca hòa bình, hòa hä p và hòa giä i. Cái hä thiä u luôn là thiä n chí và lý tính.

Nhìn rä ng ra nhä n loä i, 30.4.1975 ít nhä t cũng là bài hä c lä ch sä đä t giá không thä läng quên cho ngä i Viä t Nam. Theo thuyä t đä ng đä giä a các nä n văn minh cä a Huntington thì Viä t Nam nä m ä nä i đä t gä y và liên giao cä a các nä n văn hóa Trung – ä n – Âu. Ông cho rä ng thä kä 21 (cä thä là năm 2010), chiä n tranh thä giä i có khä năng xä y ra tä i đä y. ä góc đä hä p và đä c cä ng hä ng nào đä y, Huntington hä u lý khi cho rä ng Viä t Nam tä ng là đä m nóng cä a chiä n tranh lä nh, nä i hai thä giä i Tä bä n và Cä ng sä n cä xä t.

Ba mä i lä m năm đã đi qua nhä mä t chä p mä t. Vä n còn đä y nhiä u suy tä lä ng đä ng và lä u cä u. Ngä i ta sä chä ng đi đä n đä u, nä u không đä t suy tä ä y trên căn bä n cä a nä i niä m hòa bình nhä n bä n và nhä ng bài hä c đau thä ng trong giai đä n 1954 – 1975.